

11B) Souvětí souřadné

souvětí – spojení dvou nebo více větných celků

podřadné

souřadné (parataxe) – dvě nebo více hlavních vět

poměry mezi hlavními větami:

- **slučovací** – Věty se k sobě přiřazují jako sobě rovné, a to spojkou nebo jinými spojovacími výrazy (a, i, nebo, také, pak, potom) nebo dvojitými spojovacími výrazy (i-i, ani-ani, jednak-jednak, hned-hned), nebo bez spojovacích výrazů. Graficky znázorňujeme I.VH + II.VH
- **odporovací** – Obsahy vět si vzájemně odporují a to spojkami (ale, avšak, však, jenže, nýbrž, leč) nebo dvojitými spojovacími výrazy (sice – ale). V některých případech může mít odporovací význam spojka a. Graficky znázorňujeme I.VH x II.VH
- **stupňovací** – Druhá věta zesiluje obsah první věty a to spojkami nebo spojovacími výrazy (ba, ba i, ba ani, ba dokonce) nebo dvojitými spojovacími výrazy (nejen –ale i, nejen – nýbrž i). Graficky znázorňujeme I.VH II.VH
- **vyučovací** - Obsahy vět se navzájem vylučují (buď platí jedna nebo platí druhá věta) Nejčastější spojky a spojovací výrazy jsou (nebo, anebo, anebo buď - nebo, buď - buď, at' - at'), v otázce vylučovací (zdali - či). I.VH II.VH (Buď pojedeme k babičce, nebo pojedeme na tábor)
- **důsledkový** - První věta vyjadřuje příčinu (důvod) a věta druhá (se spojovacím výrazem) důsledek (účinek). Spojovací výrazy (proto, tedy, tudíž, a proto, a tedy, a tak). I.VH → II.VH (Líbí se mi Praha, a proto tam jezdím tak často)
- **příčinný** - Druhá věta v souvětí vyjadřuje příčinu (důvod) a je připojena spojovacím výrazem (neboť, vždyť, totiž) I.VH ← II.VH (Jezdím často do Prahy, neboť mám Prahu opravdu rád)
- **složitě souvětí souřadné** - skládá-li se souvětí alespoň ze tří vět (s výjimkou pouze tří vět hlavních), označujeme ho jako souvětí složitě (může být souřadné i podřadné).
- **volné spojení vět** - spojení vět a jejich poměr nemusí být vždy vyjádřen spojovacími výrazy, ale jsou někdy volné a označují se jen melodii (tónem) jakým věty pronášíme. V jeden celek jsou věty spojeny větným přízvukem a větným obsahem. (Chybil či nechybil, liška se mu ztratila)